

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 50 (3212) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Eredményes német támadások jellemzik a keleti hadihelyzetet

Minden erejét bevetette a Szovjet a déli szakaszon. Tuniszban rövidesen döntő küzdelemre kerül sor

Templomok, kórházak, lakóházak pusztultak el Berlinben az angol légitámadás során

Washingtonból jelentik: (B. T.) Sumner Welles külügyi államtitkár fogadta a washingtoni finn követet, majd Roosevelttel folytatott megbeszélést. Valószínűen a finn problémáival volt kapcsolatos mindkét tanácskozás. Zürichi jelentés szerint a calaisi cea-

torna partjairól rendkívül heves párharcról érkezik hír. A tüzelésbe később becsatlakoztak a német nehézpárti ágyuk is. A párharc másfél órát tartott, a német ágyuk elsősorban Dower-t vetették célba.

változatlanul a német csapatok kezében van. A szovjet hadvezetőség a legutóbbi 24 órában upabb tartalékokat vetett harcba, de a németek a szovjetnek súlyos veszteségeket okozva, visszaverték a szovjet támadási kísérleteket és erőlyes ellentámadásokba kezdtek. Erősebb szovjet támadási kísérletek voltak Rosztovtól nyugatra levő szakaszon, különösen Minszk vidékén, ahol a német védelem már több mint egy hete szívósan helyt áll a szovjet támadásokkal szemben. A Charkov és Orel közötti szakasztól nyugatra is újabb támadásokkal kísérleteznek a bolsevisták. E harcok súlypontja Dimitrov körül van.

Jelentős sikereket értek el keleten a német ellentámadások

Berlinből jelentik: (MTI) A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti a keleti harctérről:

A Kaukázus nyugati részétől egészen a Ladoga Tóig, az időjárás hétfőn fagypont körül mozgott. Helyenként a hőmérő jelentékenyen a fagypont fölé is emelkedett és egyes területeken nagyobb szabású olvadás is bekövetkezett. A német csapatok Orel és Kurszk között, két szovjet előretörés visszaverése után, a jobb szárnyon előrelendültek és zuhanóbombázók hatásos támogatása mellett jelentős területet hódítottak el. A szovjet csapatoktól makacsul védelmezett támaszponttá kiépített egyik helységet is elfoglalták. A támadó bolsevista páncélosokat visszavetették, majd a támadás lendületében egy másik helységet is elfoglaltak. Az ellenség tehermentesítő támadásai ezen az arcvonalzakaszon már a német védelem előterében összeomlottak. Német csapatok bekerítették egy hótalpas zászlóaljot és néhány hadifogoly kivételével az egészét megsemmisítették. Szuchinicsitól délnyugatra, valamint a Velikie Luki és Kholm közötti szakaszon is visszavetették az ellenség támadási kísérleteit. Ezek a gyengébb páncélos alakulatoktól támogatott szovjet támadások mind katasztrófális eredménnyel végződtek a Szovjetre. Az egyik szovjet ezredet, amely megkérrelte, hogy egy erdőségbe befészkelje magát, megsemmisítették. A szovjet itt 700 halottat, 57 gránátvetőt és 250 géppuskát veszített. A többi arcvonalzakaszon nem érkezett jelentős említésreméltó harcokról. A német légiere folytatta támadásait a Murman vasút ellen. Két pályaudvaron két tehervonatot a bombák elpusztítottak. Krasznodartól északnyugatra egy repülőtéren német gépek bombái 3 repülőgépet a földön pusztítottak el, többet meg rongáltak. A bolsevisták légitvevényessége csekély volt. Három szovjet gé-

pet a német vadászok, egyet a német légvédelmi tűzéréség lőtt le.

Zürichi jelentés szerint a Donec medence nyugati részén tovább tart a nagy páncéloscsata. A kezdeményezés

Újabb eredményeket értek el a tengelycsapatok Tuniszban

Berlinből jelentik: (B. T.) Noha a közvélemény változatlan érdeklődéssel figyeli a tuniszi eseményeket, a német főparancsnokság kedden csupán egy rövid közleményre szorítkozott, amely szerint az olasz és német kötelékek újabb eredményeket értek el. A hadműveletek állásáról egyelőre áttekin-

képet nem lehet kapni.

Értesülés szerint általában a nagy esőzések megnehezítik a hadműveleteket. Déltuniszban növekedett a nyomás Bommel állásai ellen. Berlinben azt hiszik, hogy a tuniszi események minőbban előtérbe kerülnek és rövidesen nagyobb hadműveletek várhatók

Bulgária megteszi védelmi intézkedéseit az angolszász invázió ellen

Stockholmból jelentik: (B. T.) A Danziger Forposten szófiai keltezésű cikket közöl, amely szerint Bulgária is megteszi a jelen helyzet követelte védelmi intézkedéseket. Ez tulajdonképpen végét jelenti annak a nyugalomnak, amelyet Bulgária az 1941. évi balkáni események óta élvezett a mostani háború során. Anglia és Amerika

azon fáradozik, hogy a Balkánon második arcvonalat létesítsen. Bulgária valamennyi nemzeti óhaja — hálá a tengelyhatalmaknak — beteljesedett. Bulgáriának jelenleg egy arcvonalon küzdenek csapatai, kivéve a volt Jugoszlávia egy részében levő megszálló csapatait.

191 halálos áldozata van a német főváros bombázásának

Berlin. (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A kedde virradó éjjel Berlin ellen végrehajtott légitámadásnak, az eddigi megállapítások szerint, 191 emberélet esett áldozatul és 268 a sebesültek száma. Többek között 3 kórház is elpusztult. Ezek részben annyira megrongálódtak, hogy ki kellett üríteni. A Hedvig templom és más templomok is megrongálódtak és részben teljesen kiégtek. A város egyes lakónegyedeiben jelentékeny károk keletkeztek a lakóházakban. Teljesen elpusztult két aggok-

menhelye. A birodalmi főváros lakossága az angol terrortámadás polgári elhárítása terén példás magatartást tanúsított. A lelőtt gépek száma eddigi megállapítás szerint 21.

Berlin. (MTI): Március 1-én a késő esti órákban Berlin ellen végrehajtott angol légitámadás — katonai körök szerint — az eddigi legnagyobb méretű támadás volt a birodalmi főváros ellen. Hangoztatják berlini illetékes körökben, hogy a légvédelmi szervek példásan együttműködtek. Mind a légvédelmi

tüzérség, mind a fényszórósok nagyszerűen állották meg helyüket és ennek köszönhető, hogy a támadó gépek nagy százaléka áldozatul esett a terrortámadásnak. A berlini lapok részleteket közölnek a támadásról és kiemelik, hogy a támadás során az angol gépek főként nagytömegű gyújtóbombát dobtak a város körüli negyedekre, amelyek a lakóházakban és középületekben súlyos károkat okoztak. A támadás után tett köréta mindenkit meggyőzött arról, hogy kizáróan terrortámadásról volt szó, amely lakóházakat, kórházakat és templomokat érintett. A támadásnak áldozatul esett Szent Hedvig katedrális. Berlin legnagyobb katolikus temploma, melynek hatalmas kupolája beomlott és a templom egészen az alapfalakig kiégett. Súlyos károkat szenvedett még 4 berlini templom, 3 kórház, két aggokmenháza és több más középület. A technikai főiskola hatalmas épülettömbjének egyrésze ugyancsak a lángok martaléka lett. Alig volt városnegyed, melyben nagyobb háztömbök ne égtek volna és messze bevilágították az eget az éjszakában. Az erős szél megnehezítette az oltási munkálatokat, mégis a párt különböző szervezetei, a légvédelmi szervek és a lakosság minden egyes tagja a helyén volt és példás együttműködésben segítette a tüzek oltásában. A berlini magyar követség és a főkonzulátus tagjainak, valamint a Berlinben élő újságíróknak és általában a Berlinben élő magyarok közül senkinek sem esett baja.

Palermo. (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A Palermo ellen intézett legutóbbi légitámadás után 7 templomot ért találat. Ezek közül néhány templom a XV. és XVII. századból való és felbecsülhetetlen építészeti értéket jelentett. A Santa Civita híres szöszéke teljesen elpusztult.

Már amerikában is félnek a Szovjet rejtett céljaitól

Genf. (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A Times című amerikai folyóirat a szövetségesek egymáshoz való viszonyával foglalkozik és megállapítja, hogy a Szovjetunió sokkal több ütközési kártyája van a kezében, semhogy azokat ügyes politikai mesterkedéssel ki lehetne ütni a kezéből. A szövetségesek eddig képtelenek voltak közös terv megalkotására, azonban ha haladéktalanul nem jön létre általános megegyezés a háborús célokot illetően, a pillanatnyi fegyverbarátság hamarosan elkeseredett viszályá fajulhat.

Buenos Aires. (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Knox tengerészeti miniszter a washingtoni szenátusban kijelentette, hogy a háború befejezése előtt az egész japán flottát teljesen meg kell semmisíteni és a japán flotta elpusztítása után az Egyesült Államoknak gondja lesz rá, hogy Japánnak soha többé ne lehessen másik hajóhada. Japán megmutatta, hogy nem méltó arra, hogy hajóhada legyen.

Hakkila finn országgyűlési elnök kapott kormányalakítási megbízást

Helsinki. (MTI.) A Német TI jelenti: Ryti köztársasági elnök Vaenen Hakkila országgyűlési elnököt, mint a legnagyobb párt képviselőjét bízta meg kormányalakítással.

Helsinkiből jelentik: (MTI.) Ryti elnök beszédéből politikai körökben kiemeltek a külpolitikai részt, melyből mindenkinek meg kell értenie, hogy a finn népnek, amíg a szovjet veszélyezteté, minősen más választása, mint hogy fegyverrel a kezében, védekezzék.

Helsinkiből jelentik: (MTI.) Kedden német kereskedelmi küldöttség érkezett Finnországba, hogy a két állam közötti árucserforgalomról tárgyaljon.

Japán hajóhadának teljes megsemmisítését igéri Knox

Amszterdam. (MTI.) A Német TI jelenti: Knox az Egyesült Államok tengerészeti minisztere a szenátus külügyi bizottságában bejelentette, hogy a háború befejezése előtt teljesen megsemmisítik Japán hajóhadát. Gondoskodunk arról — mondotta Knox, — hogy sohasem kaphasson meggyeszer hajóhadat, mert Japán nem méltó arra, hogy flottája legyen.

Amszterdam. (MTI.) A Német TI jelenti: Az angol hírszolgálat közli: wellingtoni jelentés szerint az egyik hadifogolytáborban, ahol japán foglyokat helyeztek el az örszemélyzet egyenlőtt 48 japán foglyot, azok közül 63 fogoly megsebesült.

Ideiglenes végrehajtókat alkalmaz a város

Nagyvárad thj. város adóhivatala 02089/1943. adóhiv. szám alatt a következőket közli: A városi adóhivatal egyelőre egy hónapi időtartamra kiegészítő végrehajtókat vesz fel napi 6 pengő díjazás mellett, munkanapokat számítva. A jelentkezésnél elsősorban nyugdíjas tisztviselők és nyugalmazott katonai tisztvezetőknek figyelembevéve. Jelentkezni lehet a városi adóhivatal főnökénél. (Városháza, földszint, 27. számú szoba).

Nagyvárad, 1943. március 3.

Városi adóhivatal.

Csiróztassuk a kukoricavetőmagot

A földművelésügyi minisztérium nyomatékosan felhívja a gazdák figyelmét, hogy a vetési célra félretett kukoricájukat feltétlenül csiróztassák meg még abban az esetben is, ha ezt az ősz folyamán már megtették. Bár a mostani télen nem voltak olyan kemény fagyok, amelyek a múlt évben jól beért kukoricák csirázóképességét károsan érintették volna, mégis a biztonság érdekében mindenképpen kívánatos a vetés előtti csiráztatás. Erre annál is inkább szükség van, hogy esetleg az alkalmatlan kukoricát más, vetőmagnak alkalmas kukoricával lehessen kicserélni.

Nagy érdeklődés mellett zajlott le a bihardiószezi gazdanap

Bihardiószezi. Saját tud. Mint már megírtuk, a székelyhídi téli gazdasági iskola Ifjúsági Önképző Gazdaköre a bihardiószezi szőlészeti és borászati szakiskola és a gazdakör közreműködésével nagyvadású vándorgyűlést és gazdanapot rendezett Bihardiószezen. A gazdanap az egész környék lakosságának ünnepnapja volt. Sokan érkeztek erre az alkalomra Bihardiószeze a környékről.

A székelyhídi ifjúság a reggeli személyvonattal érkezett meg Bihardiószeze. Fogadásokra megjelent az állomáson a helybeli szőlészeti és borászati szakiskola, élén a község vezetésével. Megjelent a fogadáson a Tűzharcos Szövetség is. Az ünnepélyes fogadás után a helybeliek a faluba kísérték a vendégeket. 9 órakor szentmise és istentisztelet volt a katolikus, illetve református templomban. Istentisztelet után a vándorgyűlés és gazdanap résztvevői a

Hőök szobra elé vonultak. Itt lelkes műsor keretében ünnepelték a hőöket, koszorú helyezték az emlékműre, majd a székelyhídi vendégek és a helybeli szőlészeti és borászati szakiskola növendékei díszmenetben vonultak el a Hőök szobra előtt.

11 órakor került sor a helybeli szakiskola megtekintésére. Innen az ifjak kisebb csoportokban udvarszemlére indultak. Több gazda udvarát látogatták meg. A délelőtti befejezése után a vidéki vendégek a Hangya helyiségébe vonultak, ahol jó és olcsó ebédet szolgáltattak fel.

A díszgyűlés délután 3 órakor kezdődött meg a Mozgósínház nagytermében. A díszgyűlés, amelyen dr. Csorba József igazgató ismertette az iskola és a vándorgyűlés célját, lapunk zártakor még tartott.

Ruhafoltozás ürügye alatt látogatta és fosztogatta a lakásokat egy züllött szabósegéd

Elfogta a rendőrség a besurranó tolvajt

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad rendőrkapitányság bünyügyi osztálya hosszú nyomozás után elfogta az utóbbi hónapok legveszedelmesebb besurranó tolvaját. Egymásután érkeztek feljelentések a rendőrségre, hogy a kora esti órákban egyedül hagyott lakásokból ruhaneműket és más tárgyakat lopnak el. Az ajtók zárain semmi sérülés, vagy erőszakos behatolás nyomát felfedezni nem lehetett.

A rendőri nyomrás végül is eredményre vezetett: elfogták Farkas Sándor Sámuel kolozsvári születésű 22 éves szabósegédet, aki barátjánál, Mayer Ibolyával együtt hamis név alatt már közel egy hónapja Nagyváradon él és ügyes trükkkel követte el lopásait. Farkas Sándor Sámuel házról-házra járt és ruha foltozást vállalt, ahol nem is kapott munkát, terepszemlélt tartott és este besurranó tolvajként a lakásokba. Ha nem jelentkezett senki, mert nem tartózkodtak a lakásokban, akkor alkalmossal felnyitotta az ajtót és összeszedte a ruhaneműket. Az eddigi nyomozás adatai szerint 5-6

nagyvárad lakásban járt ilyen módon Farkas Sándor Sámuel. A nyomozás most gőngyölyti fel ennek a vakmerő besurranó tolvajnak az összes bűncselekményeit és ha a nyomozás befejeződik, akkor derül ki a nyomozás újabb részlete.

Farkas Sándor Sámuel elfogataése után nyomban közölte a rendőrséggel, hogy a vele együtt élő Mayer Ibolya a lopásokról semmit sem tud és őt úgy értesítette, hogy a lopott halmikból szerzett pénzt apjától kapja.

Farkas Sándor Sámuel különben Nagyváradon Baranyai Miklós név alatt szerepelt és hamis adatok alapján bejelentette magát Mátyás király-ut 120. szám alá, de bejelentés nélkül ugyanebben az utcában a 118. szám alatt lakott. Azután ugyanez hamis név alatt a Jókai Mór utcában lakott, a Pece- és Halász utcákban is. A nyomozás talán holnapra befejeződik és akkor újabb részleteket közöl majd a rendőrség a nagyszabású lopásokról.

3 pengő 80 fillér a friss tyuktojás kilogrammjá

Nagyvárad thj. város polgármestere 1348—1943. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. Közlekedésügyi Minisztérium 15.900—1943. sz. rendelete alapján az alábbiakat hozom a város közönségének tudomására:

A friss tyuktojás legmagasabb viszonteladói és fogyasztói ára kgr-ként 3.80 pengő.

A 10 darabon alul darabonként forgalombahozható tojásnak lemérés nélküli eladásánál felszámítható da-

rabonkinti legmagasabb fogyasztói ár úgy állapítandó meg, hogy kgr-ra megállapított fogyasztói árat 55 gr-nál kisebb súlyú tojásnál 20-szal, 55 gr-nál nagyobb súlyú tojásnál pedig 19-el kell elosztani. A megállapított darabonkinti fogyasztói árat egész fillérre kell kerekíteni: 0.5 fillér és ez alatti összeg lefelé, ezen felüli összeg felfelé kerekítendő.

Nagyvárad, 1943. március 1.

Dr. Soós István s. k. polgármester.

Mozik műsora:

APOLLÓ: Pista tekintetes úr.
BELVÁROSI: Családunk szégyene.
KORONA: Fények az éjszakában.
CASINO: Egy éjszaka Erdélyben.

MAGYAR HŐSÖK

Vigh József szakaszvezető

A Sztorozseva környéki harcokban nyitja ki előjárói és bajtársai elismerését Vigh József, egyik gépkocsizó lövész zászlóaljunk szakaszvezetője.

1942 szeptember 16-án, amikor az ellenségnek harcokcsikkal támogatott nagyerejű támadása betörte a szomszéd zászlóalj állását s a bolsevisták már annak a zász'oljnak a hátába is kerültek, amelynek kötelékébe Vigh szakaszvezető is harcolt. Vigh saját elhatározásából lendületes ellentámadást intézett az ellenség ellenséges csoportok ellen. Ezeket üldöző tűzharcban, majd kemény kézitusaiban igen nagy veszteségeket okozva, sikerült is visszavernie. Ennek megtörténte után saját feladatának elvégzése mellett határos tüztámogatással volt segítségére a szomszédos zászlóaljnak is. Ugyanezekben a harcokban az ellenség harcokcsikk támogatásával ismételt további támadásokat intézett állásaink ellen. Mindezeknek a támadásoknak elhárításában jelentős része volt Vigh szakaszvezetőnek, aki végig fényes példát mutatott pánccsok támadást még nem látott legényességének. Rendületlenül harcoltak honvédek még akkor is, amikor a szovjet páncélosok már átázoltak állásaik felett. A szovjet harcokcsikk követő gyalogság minden támadásán összemolt a honvédek tüzeben s az utolsó tömegeket közelharcban, kézitusaival is, de megfutamtították. Vigh szakaszvezető ekkor szakaszával a menekülő ellenség után nyomulva, mindaddig üldözte, amíg visszahívó parancsot nem kapott.

Felhívás

A nagyvárad hegyközség Elnöksége érteit a hegyközség tagjait, hogy ingyenes szőlészeti, borászati és gyümölcskertészeti tanfolyam nyílik meg, elegendő jelentkező esetén a nagyvárad hegyközség rendezésében.

F. hó 5-ig lehet jelentkezni a hegybírói hivatalban, Széchenyi-tér 7. szám. (Pavillon.)

Nagyvárad, 1943. március 2.

Bartsch Sándor s. k. hegyközségi elnök.

Milyen foglalkozási ágakban keresnek munkát és találnak elhelyezkedést a varadi munkanélküliek?

A nagyvárad m. kir. áll. Munkaközvetítő Hivatal (Szilágyi Dezső utca 28. Telefon: 25—76.) jelentése az 1943. évi március hó 3-án kelt kimutatása szerint az elmúlt héten elhelyezett 83 egyént.

Jelenleg foglalkozást kaphatnak: 1 szabó, 3 faesztergályos, 1 kovács, 1 ács, 2 gépész, 1 lakatos, 1 műszerész, 4 gyári munkás, 1 napszámos, 6 mindenese-szolga, 1 bejáró takarítónő, 2 mindenese-szakácsnő, 2 gyárimunkánő. Összesen: 20 egyén.

Foglalkozást keresnek: 57 ipari szakmunkás, 39 gyári betanított és egyéb segédmunkás, 4 üzleti alkalmazott, 12 mindenese-szolga, 25 állandó háztartási alkalmazott, 13 bejáró-takarítónő, 1 mosó-vasalónő. Összesen: 151 egyén.

Egyre jobban éreztetik hatásukat a súlyos szovjet veszteségek valamennyi fontos arcvonalszakaszon

Izjum térségében újabb helységeket foglaltak el a németek. — Észak-Tuniszban további haladást értek el a német-olasz támadó csapatok

Határozott és kézzelfogható tények várhatók a római értekezlet után

Róma. (MTI.) A Duce és Ribbentrop tanácskozásának jelentősége egyre jobban megvilágosodik. A helyzetnek e tisztázásához elsősorban a Stefani Iroda külpolitikai szakértőjének kommentárja járul hozzá, amely új megvilágításba helyezte az Olaszországban legújabbán végrehajtott kormányátalakítást is. Nyilvánvaló immár, hogy ennek az átalakításnak a jelentősége elsősorban abban volt, hogy a Duce az eddiginél is nagyobb mértékben akarta személyesen magához venni az olasz külpolitika irányítását, hogy az európai rend problémáival kapcsolatos elgondolásait, a tengelypolitika keretében a legközvetlenebb módon érvényesítse. A kommentár legfontosabb megállapítása kétségtelenül az volt, hogy meg kell teremteni az európai népek általános felsorakozásának előfeltételeit. Ebben a vonatkozásban a Duce és Ribbentrop találkozása után határozott és kézzelfogható tények várhatók. A tengelyhatalmak célkitűzéseinek pontos megjelölése az első igazi békeegyezség 1939 szeptember óta. Ez természetesen a kontinentális Európa népeinek szól, nem pedig Európa ellenségeinek, akikkel szemben továbbra is csak a fegyverek szavát lehet hallatni, mindaddig, amíg le nem mondanak terveik megvalósításáról. A Duce politikájának ez új, konstruktív megnyilvánulása ugyanazokból az irányelvekből és alapfogulatokból folyt, amelyek már a Duce korábbi akcióit is jellemezték. A Duce politikájának ez a határozott irányzata az európai civilizáció és haladás követelményeinek felel meg, — jegyzi meg Rómában.

Hatalmas méreteket öltenek a szovjet veszteségek az arcvonal valamennyi fontos pontján

Berlin. (Interinf.) Észak-Tuniszban a német harci csoportok további haladást értek el. Több helyütt rohammal elfoglaltak erősen védelmezett ellenséges árokrendszereket. A francia csapatok és az angol kötelékek súlyos veszteséget szenvedtek. A siker annál jelentősebb, mert az számbeli és fegyverben fölényben lévő ellenség szemben érték el. A légiő ismét kiváló hatással avatkozott bele a harciselekményekbe. — Bombákkal felgyújtottak 36 járművet, 13 további járművet elpusztítottak. Szétromboltak egy utánpótlás szemponyjából fontos vasutvonalat. Német vadászok öt, a légvédelem ugyancsak öt ellenséges gépet semmisített meg. A déltuniszi arcvonalon az angolszász csapatok továbbra is nyugton maradtak. Nyilván igyekeznek elkerülni azt, hogy harcba keveredjenek a tengelyerők zömével. Ezzel szemben a hágók vidékén gyors ütemben folynak a sánccmentesítések, attól tartva, hogy a tengely gyorscsapatái hirtelen megint meglepetésszerű támadást indítanak. Olasz gépek jó hatással támadtak egy angol karavánt és egy hateraz tonnás teherhajót elsüllyesztettek. Két másik hajó oldalára dőlt.

Berlin. (Interinf.) A keleti arcvonal valamennyi gyújtópontján a

bolsevisták veszteségei olyan méreteket öltenek, hogy azoknak észrevehető hatásuk van az egész arcvonalon. A bolsevisták kedden Kaukázus nyugati részében és a kubáni hídfő vidékén valamennyi támadásukat és különösen Novortszijzk térségében azt a kísérletüket, hogy tengeri uton szállítsanak oda erősítéseket, rendkívül súlyos veszteségekkel fizették meg. Eddigi jelentések szerint a bolsevista csapatok a Kubán alsó szakaszán lévő német állások elleni támadások során februárban 113 páncélkocsit, 52 löveget, 45 páncéltörő löveget és sok más hadianyagot és 15.117 halottat veszítettek. A bolsevisták a miusi arcvonalon is csak kisebb erővel ismételték meg támadásaikat. A Donec és a Dnyeper között a támadó német csapatok további széles szakaszokat értek el. Egyébként sikeresen folytatták a mögöttes területek megtisztítását. — Felgyújtottak, vagy zsákmányoltak 20 páncélkocsit. Egy SS kötelék jelentős területnyerést ért el észak-északnyugati és északkeleti irányban. Charkovtól délnyugatra és nyugatra páncélos kötelékek szétverték szovjet állásokat. 1830 foglyot ejtettek. Az elesett bolsevisták száma több mint négyszerese volt.

Hatásos német ellentámadások a keleti harctér déli részén

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti a Führer főhadiszállásáról. A védőerő főparancsnokság közli: A keleti harctér déli részén a hétfői napot hatásos ellentámadásaink jellemezték. A Kubán alsó vidékén német csapatok szétverték ellenséges erőcsoportokat és meghiusították támadási előkészületeket. Izjum térségében a súlyos időjárás és terapiszonyok mellett is újabb helységeket foglaltunk el. Néhány szétugrasztott erőcsoportot megsemmisítettünk. A foglyok száma és a zsákmány mennyisége to-

vább növekszik Charkovtól nyugatra fekvő harctérségben egész Orelig és az Ilmen tótól délre fekvő szakaszig a hétfői napon meghiusítottuk az ellenséges előretöréseket. A német csapatok kiürítették az Ilmen-tó vidékén lévő demjanszki hídfőt, amely ellen a szovjet csapatok 14 hónapon át emberben és hadianyagban elszenvedett óriási veszteségek mellett hiába való rohamokat intézett. A német vonalak régóta előkészített visszavonása lépésről-lépésre történt és maga a kiürítés az ellenség minden zava-

rásától mentesen zajlott le.

Az észak-tuniszi arcvonalon a német-olasz támadó csapatok, amelyeket a légiő hatékonyan támogatott, hétfőn újabb haladást ért el. A légiő sikeres támadásokat intézett az ellenség mögöttes területén lévő vasúti célpontok, rakodó berendezések valamint Bone kikötőjében lévő rakpart ellen. A német vadászok a Föld-

Újabb sikert értek el az olaszok az ellenséges karaván elleni harcban

Róma. (MTI.) A Stefani jelenti: Az olasz főhadiszállás 1011. közleménye: A tuniszi arcvonalon sikeres helyi hadműveletek folynak. Az ellenséges légiő 13 gépet veszített. Olasz légiőtelékek megismételték egy ellenséges karaván ellen február 28-án megkísérelt támadásukat és egy gőzöt elsüllyesztettek, két másikat megrongáltak. Az ellenséges légiőkat megrongáltak. Az ellenséges légiőerő támadást intézett Palermó, Nápoly, Cantazaró és Cosenza tarto-

közi-tenger vidékén 11 gépet lőttek le. Angol gépek a keddre virradó éjjel egész Berlinig hatoltak és a bírodalmi fővárosra és környékére bombákat dobtak le. A lakónegyedekben és középületekben kárt okoztak. A laosság körében veszteségek voltak. Éjszakai vadászok, légharító ütegek és haditengerészeti ütegek 19 támadó gépet lőttek le.

mány több községe ellen. A polgári lakosság köréből Nápoly 10 halottat és 113 sebesültet, Palermó 10 halottat és 96 sebesültet, Canazaró 5 halottat és 10 sebesültet jelentett. Nápolyban öt támadó gépet lelőttek. További két kép Palermó környékén zuhant le. Hat gépünk nem tért vissza.

Berlin. (MTI.) A Berlin elleni légi támadás során az angolok összes vesztesége keddre virradó éjszaka 21 repülőgép volt.

Nincs többé ellentét az orosz kommunizmus és a brit kapitalizmus között (?)

Genfben jelentik: (MTI.) A Német TI jelenti: Londonból jelentik, hogy a Spectator szerint az angol-szovjet kapcsolatok új szakasza következett be. Azok a kötelékek, amelyek Angliát ma a Szovjet Unióhoz szűk, nem csupán érzelmi természetűek. Lassanként új fejezet megírására kerül sor. A hadseregek, a flotta és a két ország légi-erőinek együttműködése már nem elegetendő. A multban tulságosan kiemel-

hogy nem lehet csak gyorsabb hajókat építeni, mert ezzel felborítják az egész termelési tervet. Bizonyos azonban, hogy minden lehetőséget kihasználnak.

Genf. (MTI.) A Német TI jelenti: Newyorkból jelentik, hogy Tyding szenátor demokrata párti közölte, hogy indítványozni fogja azoknak a támaszpontoknak tartós átengedését az Egyesült Államok részére, amelyeket az angolok 50 régi romboló átdadtak. Az erre vonatkozó törvényja félgömbön az Egyesült Államoknak átdadtak. Az erevanatkozó törvényjavaslatot akkor fogják benyújtani, amikor a szenátusban sor kerül a bérlet és kölcsönügyi rendszer megvitására. Tyding szenátor megjegyezte még, hogy nyomban meg kell kezdeni a tárgyalásokat, hogy az említett támaszpontokat a kölcsön és bérletrendszer keretében teljesíteti szállítások fejében készpénzfizetesként megkapják, minthogy az Egyesült Államok sohasem számíthat arra, hogy ezekért a szállításokért készpénzfizetést kapjon.

Spelman érseke még mindig a Vatikánban van

Zürichből jelentik: (B. T.) Spelman érsek, az Egyesült Államokban való visszatérése előtt rövidebb időt Londonban tölt. Egyelőre még folytatja megbízatásait a Szentatyával. Elutazása valószínűleg hétfőn történik meg.

ték a politikai nézetek közötti nézeteltérést. A lap hangsúlyozza, hogy az orosz kommunizmus és a brit kapitalizmus között nincsen többé ellentét.

Amszterdam. (MTI.) A Német TI jelenti: Az angol felsőházban lord Winster — mint a brit hirszolgálat jelenti — kijelentette, hogy a brit kereskedelmi hajók nem elég gyorsak. Churchill miniszterelnök beszédében tulságos derüléssel nyilatkozott a hajózási kérdésekről. A kereskedelmi hajók lassúságuk miatt fokozottan vannak kitéve torpedótámadásoknak. Baj az is, hogy nincsen elegendő hajó, hogy állandóan karavánokat alakítsanak. Veszteségek adódnak abból is, hogy a gyorsabb járatu hajók a lassabbak kedvéért kénytelenek csökkenteni sebességüket a karavánokban. A kereskedelmi tengerészeti miniszter azt felelté,

Vadállati kegyetlenséggel kinozta halálra fogadott gyer- mekét egy kecskeméti asszony

Tüzes vassal égette, összeszürkálta és kalapáccsal verte agyon az ártatlan teremest

Keckemétről jelentik: Körülbelül két évvel ezelőtt fogadott örökbe Török Józsefné T. Szabó Erzsébet, 35 éves kecskeméti napszámos asszony egy kisleányt.

Egy ideig jó dolga volt a kis Erzsikének Törökéknél. Gondozták, szerették, becézték. De aztán, amikor Török József körülbelül egy évvel ezelőtt bevonult katonának, megváltozott az élete. Az asszony könnyelmű életet választott. A kisleány terhére kezdett lenni. A szomszédok többször tettek panaszt a gyámhatóságnál azért, mert Töröknek embertelenül bánt a kisleánnyal. — Emiatt többször a hatóság meg is idézte. A helyzet azonban nem változott.

Napokkal ezelőtt állítólag elvesztett a lakásból 40 fillér. A lelketlen asszony a kisleányt gyanúsította és elkezdte vallatni. Eleinte ütötte, verte s mikor ez nem használt, megtüzesítette a vasalótartó rácsot és az ártatlan kis mártírt rátérdeltette. A kisleány a rettenetes kínoztól elájult. Töröknek felmosta és tovább folytatta „vallatását”. Megtüzesítette a tüzipiskáló vasat s karját azzal sütögette. Végül biokával 24-szer mellbe szúrta. Az ártatlan kis teremest természetesen nem bírta elviselni ezeket a rémtetteket. Lázasan ágyának dőlt. Orvost nem mert hívni ez az emberhözbe bujt vadállat, mert félt a beteg kisleánnyal szembe nézni. Vizsgált a beteg kisleánnyal szembe nézni és erre másnap hajnalban végtelen tette szánta el magát. Amikor a szerencsétlen gyermek rövid időre elaludt, az ágy mellé állt s kalapáccsal olyan erősen ütött a felholtra gyötört kisleány fejére, hogy annak a koponyacsontja széttrőtt. Utána kétségbeesett jajveszékéssel bejelentette a kisleány halálát.

tét és temetési engedélyt kért. A halottvizsgálatot intéző orvos jelentette az esetet a rendőrkapitányságnak. Töröknek az egyik moziban találták

meg. A haláleset bejelentése után, amikor az orvos megvizsgálta a halottat a temetésvalószínűleg megbeszelezte a temetést és utána beült a moziba.

A gonosz mostoha a rendőrségen részletesen bevallotta rémtetteit. Mikor helyszíni szemlére vitték, nagy tömeg vette körül a házat és hangosan követelték a rendőröktől, hogy adják oda nekik Töröknek, hadd fizessenek neki azzal, amit ő a kisleánynak adott. Több tanút kihallgattak az ügyben s utána Török Józsefné szándékos emberölés miatt őrizetbe vették.

Támogatásban részesül a hazai pamuttermelés

Hazánkban hosszú évtizedek óta folynak pamuttermelési kísérletek, amelyek azonban még eddig gyakorlati eredményre nem vezettek. A legutóbbi időben a pamuttermelési kedv ismét fellángolt és többen kezdtek ilyen kísérletekkel foglalkozni. A háborús nyersanyaghiány leküzdése érdekében a hivatalos szervek minden komoly pamuttermelési kísérletet támogatnak. Az ipari anyaghivatal a maga részéről

azzal támogatja a hazai pamuttermelési kísérleteket, hogy a kísérletekből származó hazai termelésű pamutot és pamutmagot — bár azokat a zárolási és készletbejelentési kötelezettség alól nem vonják ki — fáradozásaikért prémiumként meghagyja azok rendelkezésére, akik a pamutot, illetve pamutmagot termelik és a termeléssel járó kockázatot vállalják.

Megindul Nagyváradon és Bihar- megyében a férficserkészmozgalom

Felhívás a volt cserkészek jelentkezésére

Nagyvárad. Saját tud. Vitéz Kibarnaki Farkas Ferenc országos főcserkész kiadott parancsában a magyar cserkészférfiakat újra tömöríteni és őket nagyértékű nemzeti eredmények elérésére utbaindítani kívánja.

A harmincéves magyar cserkészmozgalom ugyanis a magyar férfítörzsekben a magyarságnak és a kereszténységnek olyan kincsét termelte, amely mindaddig értékes maradt. Ezeket az értékeket azonban az egész társadalomra kiható eredményekben

csak összefogással és szervezethez lehet hasznosítani.

Szükségesnek látja tehát az Országos Főcserkész minden olyan férfit, aki a cserkészethöz kötődik, a férficserkészkeretbe vonni. Ide tarthatnak mindazok a volt cserkészek, akik már nem leventeköltesek. A cserkészférfiak — mondja a parancs — a csücsöt kell elfoglalni, amelyre a fiú és az ifjú feltekint. A férficserkészek munkaközösségeket alakítanak, a vállalt és nekik jutó feladatokat felelősséggel végzik.

Hoffmann Árpád
móbutorasztales
butorüzele megnyilt
Rákóczi-ut 12 sz. Apolló-palota

A mozgalom várja a munkatársak jelentkezését. Ezért dr. Barcsay Károly vármegyei parancsnok ezúton is felkéri mindazokat a volt cserkészeket, akik Biharvármegye és Nagyvárad területén laknak, hogy egy levelezőlapon, amelyet Puskás Albert polg. isk. igazgató, férficserkészvezetőtisz, Nagyvárad, II. sz. polg. fiúiskola, Szilágyi Dezső-utca 26. sz. címre küldjenek, — kapcsolódjanak be újra a mozgalomba.

A jelentkezéskor egyelőre név és foglalkozás mellett a lakcímet kell közölni annak megemlézését, hogy a jelentkező melyik cserkészcsapatnak, hol volt tagja.

Versenytagyalási hirdetmény a második népfürdő építésére

Nagyvárad polgármestere 929—1943. szám alatt az alábbi kivonatos versenytagyalási hirdetményt adta ki:

Nagyvárad thj. város polgármestere nyilvános versenytagyalást hirdet Nagyváradon a Báthory-utcában építendő II. számú népfürdő építési munkálataira.

Az építkezés költségei biztosítva vannak.

A munkálatok 1943. év folyamán teljesítendők.

Ajánlat csak az összes munkákra tehető és beadásának határideje 1943. március 16-án délelőtt 11 óra. Nagyvárad thj. város városrendezési ügyosztályában (városbánya II. em. 10. sz.)

Részletes ajánlati feltételek és egyéb úrlapok március hó 6-tól a hivatalos órák alatt Nagyvárad thj. város városrendezési ügyosztályánál szerezhetők be, ugyanott megtekinthetők a tervek is.

Bánatpénz letétele kötelező. Nagyvárad, 1943. évi február hó 24. Dr. Soós s. k., polgármester.

VÉGRENDELET

Irta: Tyukodi Mihály

Csendes este volt. Valami különös adomány a jó Istennek: a háború pokoli szivajában egy csendes este. A tiszta égből a sűrűn ragyogó csillagokkal olyan volt, mintha megannyi angyal bámult volna le a túlvilágból a vértől borított csatamezőkre és az édes otthonra, a kis családi fészkekre és bennük az otthon hagyott kis családokra.

Mert bármint csüri-csavarja is a gondolatokat a honvéd, amíg az orosz erdő szélén őrtállva vigyázza bajtársainak édes álmát, a lelke mindig otthon köt ki. Olyan most számára az otthon, mint tavaszi virág a dongó méhnek. Észre sem veszi magát, már is otthon leselkedik háza tájékán.

— Ki az? — szólt letompított hangon, mikor ott pár méterre tőle lépések alatt esikorgott a hó.

— A második szakasz őrsége. — hangzott a katonás válasz.

— Mi újság, bajtárs?

— Semmi, pajtás!

Közlebb lépnek egymáshoz. Találko-

znak. Az arcuk majdnem összeért, úgy nézték meg egymást. Mindegyik azt gondolta a másikkal: marcona férfi, kemény katona. Mindkettőjük bajuszán vastag jégcsapokban csüngött le a megfagyott pára.

— Honnan vagy, bajtárs?

— Biharból. Hát te, pajtás?

— Szatmár megyéből.

Egyideig hallgattak. Az egyiknek lelke a bihari tájakon járt, a másiké a szatmár megyei kis áldott falu utcáin ment végig... lassan, meg-megállva a házak előtt.

— Csendes esténk van. — törte még a hallgatást a bihari.

— Isten küldte. Vasárnap este van.

Erre is hallgattak egyet. Az orosz fronton csordultig teli ugyan a honvéd szíve-lelke és szó mégis ritkán csendül az ajkukon.

— Mondd, pajtás, hova gondolsz, amikor olyan hosszan hallgatsz?

— Abba a kis szatmár megyei faluba, ahol feleségem és két gyermekem vár.

Talán most térnek nyugovóra. Adjon

az Isten nekik jó éjszakát.

— Kettő van?

— Még csak kettő.

— Engem negyedmagával vár az asszony.

Valahonnan messze északról meg-megismétlődő morajlás remegtette meg az orosz földet: a tűzértség állt valahol munkába. De csak pár perc. Mintha csak azt próbálták volna meg, hogy nem fagyott-e be az ágyú csöve.

— Meddig tart ez még így? Hej, ez a cudar hideg. — sóhajtott az egyik.

— Jön már a tavasz. Hiszen februárt befejeztük. Otthon már nemsokára golyót várnak.

— A golyó csak elérkezik... de mi...

— Mi is csak hazajutunk.

— Ki tudja?... Ki tudja?...

— Tudod mit, pajtás? Ha úgy lenne, hogy itt maradnék örökre, megkérnélek valamire.

— Mi lenne az, bajtárs?

— Ha módod lesz majd rá, nézz el a falunkba, keresd fel a feleségemet és gyermekeimet. Mondd meg nekik, hogy ezen az estén sokat gondoltam rájuk.

— És a kemény katona szava ethalkult, megremegett... elhalt végképen.

— És te is elmész, pajtás, ha hazakerülsz a bihari tájakra elvinni üzene-

temet?

— El.

Kezetszorítottak. Egymás lelkére írták a végrendeletet.

— El ne felejsd a falum nevét.

— Te se az enyémnek.

— A nevemet is jól tartsd meg.

— Bíz rád!

A levegőt váratlanul irtózatos robbanás ráta meg ebben a pillanatban: orosz lövedék csapott le nem messze tőlük. A két honvédet egyszerre vágta földhöz a légnyomás. A tűz ismét jött és ott vágódott le közelükben.

— Bajtárs, élsz? — kérdezte a bihari legény.

— Még élek, de nem sokáig. — sóhajtott mély fájdalommal a másik.

— Mi baj van?

— Végem van...

A hold éppen akkor bukkan elő az orosz dombok mögül. A bihari magyar honvéd jól láthatja, hogy társa mellett a fehér hó nagy mohón itta a kiömlő piros vért.

— Ne feledd üzenetemet megvinni a feleségemnek. Csókolj meg helyettem két kisfiamat, mert én már megyek. Istenem... Istenem...

Valahol Oroszországban egy magyar honvéd így lépett az örök élet útjára...

Világháborút járt öreg katonák most is megállták a helyüket

— A honvéd haditudósító század közlése —

O. városka védelme a nagy téli csata során bizonyára mindig egyike maradt a legtüdőklőbb fegyverterületeknek, amelyet magyar katonák valaha végrehajtottak.

O. városkaja a Don-menti arcvonal közelében feküdt, fontos vasuti csomópont s a magyar és német csapatok anyagkészleteinek igen jelentős tárolóállomása volt.

Január elején, amikor már kétségtelen volt, hogy a bolsevisták óriási támadásra készülnek s valamennyi szibériai hadosztályuk, valamint fegyveres szolgálataira egyáltalán igénybe-

vehető embertartalékuk bevetésével megsemmisítő csapást szándékoznak mérni ellentefeleikre: a legfelsőbb német hadvezetés — felesleges veszteségek elkerülése végett — elhatározta, hogy a csapatokat kivonja a téli állásokból és mozgó védelemre tér át.

Igy került a sor előbb a még ott lévő polgári lakosság, valamint a felhalmozott anyag sorozatos kiürítésére és sündísznöállásszerű hevenyészített megerősítésére.

A városka anyagi kiürítése már felerészben megtörtént, amikor a szovjet támadás bekövekezett.

ponton magasan lobogott a tűz, oltásra többé senki sem gondolhatott.

Ilyen körülmények között került sor a német és a magyar kórház kiürítésére. A sebesültszállító autók zsúfolásig megrakottan egymásután indultak el a bombázott városból délnyugat felé.

Reggelre megkezdődött a város ellen a gyalogság támadása, amelyet harcokocsikkal támogattak. Három irányból akartak betörni a városba. A városba vezető utak már mind a birtokukban voltak. Mindössze egyetlen szabad ut maradt még, délnyugati irányba, amelyet erős alakulatok védelmeztek.

A vasut reggelre már hasznavehetetlenné vált, vonat többé nem mehetett ki a városból. Azokat az értékeket, amelyeket minden áron meg kellett menteni, már csak autókön és szekereken lehetett elvinni. És délnyugati irányban mintegy végeláthatatlan kígyózó sor haladt a szekér-

karaván, főszerrel, téli felszereléssel, élelmiszerekkel.

A városzéli állásokban ezalatt puskákkal, könnyű géptegyverekkel bármilyen ártalmat tartotta magát hősiesen egy kislétszámú magyar alakulat. — Csaknem 60—70 százalékban világháborús öreg katonákból állott ez és az öreg katonák hihetetlen lelki nyugalommal és kitartással dicsőségesen álltak helyt, teljesítették a rájuk bízott feladatot.

Ugyyszólván váltás nélkül, hiányosan táplálkozva, három napon át tartották tartani magukat hiányos harc felszereléssel a szakadatlanul meginduló bolsevista rohamokkal szemben. És amikor észak felől a várost már félig elfoglalták az oroszok, az utóvédek hősi önteláldozással még mindig kitartottak helyükön. Így tették lehetővé, hogy a város környékén, annak fedezete alatt átvonuló egyik német és magyar hadosztály rendezetten húzódnak ki az ellenséges gyűrűből s foglalhatta el új védővonalát.

A hősi harc végeztével még ez az utóvéd is ki tudta vágni magát az utolsó pillanatban a bekerítés veszedeleméből.

KORÓDY BÉLA,
hadapródörmester.

Öreg népiölkelők kitesznek maosukért

Annak ellenére, hogy a védelemre való berendezkedés elrendelése, valamint a támadás bekövetkezése között alig néhány nap állott rendelkezésre a szinte csak kizáróan magyarokból álló helyőrség — amely hozzá még főként ellátó-, egészségügyi- és építőszolgálatra bevont öregebb korosztályt, világháborút járt magyar népiölkelőkből verődött össze — páratlan munkát végzett.

Egyszerű parasztházak valóságos erődökké váltak. Széllött leherautókat, lelőtt orosz repülőgépeket szedtek szét és azoknak vázát ékelték be a vályogfalak mögé. Sínekből, vasra-vezetkekből buktatókat készítettek és drótakadály is volt bőven. Egy-egy ilyen házban, ha volt megfelelő löszere, sokáig lehetett védekezni. A háziról-házra való védekezést pedig futóárkok tették lehetővé. A város szélein a mástól méterre csonttárgyított földben három-négy személyes kis állásokat csakányoztunk ki a legnagyobb fáradsággal, aminek során a legkeményebb acélcsákányok ötven százaléka tönkrement. Minderre azért volt szükség, hogy adott esetben megfelelő időt tudjunk nyerni az óriási raktárak és felbecsülhetetlen értékek elszállítására.

Január 12-én már lényegében meg-

kezdődött a város kiürítése. 15-én, a második nagy támadás megindulásakor a bolsevisták előnyomulása elég közelről fenyegette a várost. Riadó kiadást követett és a városzéli állásokban a 41 fős hidegben csak a legmelegebben felöltözve, óriási szalmapapucsokban lehetett állni őrséget.

Az előző éjszaka nagyarányú csapattöredékek mentek végbe a városon keresztül. Magyar és német csapatok vonultak a front veszélyeztetettebb pontjaira. Különös látvány volt a holdvilágos éjszakában, ahogy ezek a csapatok teljes felszereléssel meneltek, hogy néhány kilométerrel odébb már a tűzvonalba érjenek. Sehol egy hang nem hallatszott, mintha kísértetek lettek volna, oly némán mentek a katonák előre a legkeményebb harcokba.

Az alatt a városban települt katonaság készült a védelemre. A város északkeleti szélén már puskázás hallatszott, itt-ott fémruhás álsakörök tapogatóztak előre a város irányába.

A hideg egyre keményebb lett. — Ugyannyira, hogy a puskában néha csak minden ötödik, hatodik lövés sült el. A töltényeket félig fagyott kézzel, erőszakkal kellett kirángatni a fegyverből.

Mindenki a berakodásnál dolgozik

A város közepén a Rákóczi-ut és a Kissuth-utca kereszteződésében a magyar ténparancsnokságon lázas munka folyt. Vitéz B. B. alezredes ténparancsnok, telefonon éppen jelentette a főszállásmesternek, hogy az o-i pályaudvar parancsnoksága a berakodásért már csak fél 11-ig vállal felelősséget. Erre természetesen megduplázták minden erőt. Altisztek, sőt tiszték álltak oda, hogy a legértékesebb anyagot a vasuti állomáson vagonokba rakják. Előkészületek történtek arra is, hogy azokat a raktárakat, amelyeket már nem lehetett kiüríteni, adott pillanatban felgyújtják.

Este 7 órakor orosz repülőgépek jelentek meg a város fölött. Ez egyáltalán nem volt újság, mert hiszen ugyyszólván mindennapos látogatók voltak, támadásuk azonban ez alkalommal minden elképzelhető arányt felülmúlt. A légi bombázás este 7-től hajnali 3 óráig szakadatlanul tartott. A legfelsőbb vezetés a városban elhelyezett légvédelmet ekkor már kivonta volt és más fontosabb szakaszra vitte, úgy hogy a szovjetgépek csaknem teljesen szabadon garázdál-

kodtak. Egymást követő hullámokban pontosan az állomások s a raktárpépületeket támadták. Négy magyar géppáru kétségbeesett harcot vívott velük. A légvédelmi tűz gyér volta természetesen biztonságérzetet adott az ellenséges pilótáknak, akik legtöbbször mélyrepüléssel dobálták le bombáikat. Egymásután robbantak a legnagyobb kaliberű bombák a pályaudvar környékén és a vasuti pályatesten. A rakodó személyzet ugyyszólván percenként hasalt le a földre, hogy a következő rövid ideig tartó bombaszünetben hősiesség elszántsággal és vakmerőséggel tovább folytassa a rakodómunkát. E légitámadásnak természetesen sok sebesültje akadt.

A magyar géppáruk, amelyeknek kezelő legénységét a vörös repülő nem egyszer géppuska-tűzzel árasztották el, két nehéz bombázót és három kisebb orosz gépet szedtek le az égről. Ez azonban nem sokat jelentett az ellenséges gépek nagy számához képest. A folytonosan megújuló, egymást követő hullámok támadása lassan kiterjedtek a város egyéb részire is és éjjel felé már számtalan

HAZÁNK — NÉPUNK — JOVÓNK

Tisztaság fél egészség

Irta: Faragó Ferenc dr.

A mai embernek a legelemből szükséglete a tisztaság. A tisztaság fontosságát különösen ott kell hangsúlyoznunk, ahol annak hiánya fertőző betegségek keletkezését és így egészségünk károsodását idézheti elő. Napi táplálékunk a konyháról kerül asztalunkra. A háziasszonynak ama gondja mellett, hogy családját ízletes és tápláló étellel lássa el, nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy a tisztátalanság milyen bajokkal járhat. És most ne gondoljunk csak a konyha berendezésére, mert hiába csillog az, hogy ha az élelmiszerek, például a nyersen fogyasztott saláta tisztaságára nem fordítunk gondot, vagy ha a konyhaszemélyzet nincs tudatában a tisztaság fontosságának. Ne említsünk meg mást, csak azt a szomorú esetet, amikor a szakácsnő tífusz-bacillusgazda volt és évek folyamán egész sereg tífusz megbetegedést okozott azok családjában, ahol alkalmazták. Tudományos közleményekben is gyakran lehet olvasni, hogy a háztartási alkalmazottak körme alatt felgyűlt piszokból igen sokféle kórokozót: tífusz, paratífusz bacillust, bélférgek petéit lehetett találni. Szigorúan követeljük meg tehát, hogy a konyhaszemélyzet alaposan mossa meg a kezét, mielőtt az ételhez nyúl. A szappan, a körömkefe és a meleg víz olyan egyszerű és mégis hatásos szer, amely már sok betegségtől óvott meg mindnyájunkat.

A modern háztartásban a konyha kérdése egészségügyi szempontból mindinkább előtérbe nyomul. Régebben erre nem sok súlyt vetettek. Ma sok bérházban, ahol a szobák minden igényt kielégítenek, a konyha megfelelő voltára az építész kevés gondot fordított. Különösen városi embernek nem újság, hogy a konyha sötét és higiénikusnak egyáltalán nem mondható. Ne gondoljuk, hogy a nagy konyha előnyös. Ujabb vizuálátok azt mutatják, hogy inkább kisebb legyen, de jó beosztású, olyan,

hogy benne kevés mozgással minden könnyen elérhető legyen. Ma már látunk konyhát, amely valóságos laboratórium. Berendezése azonban költséges és nem feltétlenül szükséges. A mindennapi életben tartunk szem előtt azt, hogy a család jó egészségi állapota elsősorban ebből a helyiségből indul útjára. Ha itt szennyes holmik, sok legyet találunk, stb., az nemcsak jó izléseinknek árt, hanem egészségünknek is.

Panaszkodnak az Aranyhegyi-ut keresztutcáinak lakói

A Petőfi-utca és a Szalódbágy tele vezető Aranyhegyi-ut keresztutcáinak és pedig a Rácz Mihály, Badacsonyi és Szedő-utca lakói azzal a panasszal fordultak szerkesztőségünkhöz, hogy az utcák torkolatánál felhalmozott földhányás következtében a közlekedés lakóhelyük környékén ugyyszólván lehetetlenné vált.

A földhányás még régebbi — az utcák lakói szerint, 1941-ben végzett utjavítási munkálatok után maradt ezen a környéken s az illetékesek azóta megfellebbeztek arról, hogy elhordassák. A Rácz Mihály, Szedő és Badacsonyi-utca lakói most tavasz idején különösen érinti ez a felelőskénység amnél is inkább, mert számítani lehet esztéges esőzésekre. Ideje lenne tehát, ha a számításba vehető kedvezőtlen időjárás beállta előtt megtörténne a várt intézkedés és az egyébként rendezett és jól kövezett utcákat, az illetékes hatóság végre megszabadítaná a közlekedést nehezítő, sőt esetleg teljesen lehetetlenné tehető földhányásoktól.

Kasszák, strómanak, zsidók

Ilovsky János mondotta a Baross közgyűlésen: „És a jó Isten megsegített bennünket. A küzdelmünk mind szélesebb területekre terjedt ki és állandó harcok közepette növeljük a mezőket, de nemrég, idegen, liberális, sőt zsidó szelleműl átitatva volt kasszák jelentek meg, hogy jövén a biérés ideje, a mezők termését megkísérleljék maguknak betakarítani. A kasszák serege a liberális rendből átvédtektől, valamint fajtáink szegényéből a gazdasági ejtőernyősökből és strohmannokból állott. Ezeknek tudhatjuk be, hogy némely még komolyan gondolkodó vezető embereknél is ma kereskedellenes hangulat alakult. A strohmannok betörték állásainkba. Zalaegerszegen a miniszterelnök úr mondotta: „dobja ki a kereskedelem saját maga a sorából a strohmannokat.”

Nyíltan és őszintén beszéltem mindenkör. Nagyméltóságú Miniszterelnök Ur, miután ma még nincsenek szankciók a kezünkben, hogy maga a kereskedelem tudja gyökeresen kiirtani a becstelen elfeledkezőket, tisztelettel kérem Nagyméltóságodat és kormányát, méltóztatásuk a visszaélőkkel szemben előzőrendkívül magas pénzbüntetést kiszabni, — az jó lesz a honvédség további felgyerkezésére. Ismétlődés esetén az iparigazolványt kell bevonnai, hogy az illető a gazdasági életben soha többé ne működhesen. A kasszásoknak, akik mézédés szavakkal feik veszedelmes szerelmüket s c mellett szemtelenül keveslik az évi 60—100.000 pengő jövedelmet, az ország érdekében el kell tűnőniök a gazdasági életből!

És még egyet kérek. Amint a hadseregben nem lehet sem tiszt, sem tiszt zsidó, ugyanugy mély tisztelettel kérjük annak a rendeletnek megalkotását, hogy sem ipartestületben, sem kereskedelmi szakérdeklőpiseletben tisztviselői pozíciót, a gyárakban az áruelosztásban befolyásolt gyakorolni tudó zsidó ne működhesek. De azt is meg kell mondanom, ha a fajtestvéri szolidaritás megjelenne bennük éppúgy csak félszavakra, mint a zsidóságban, akkor ezekről a dolgokról 1943-ban beszélni nem kellene.

Nem győzöm elég gyakran hangoztatni, hogy nekünk felejtőnk soha nem szabad. Mi sem felejtjük el soha küzdelmeinket, a lekiéssinyléssel mért Baross-megmozdulásokat, a kamarai üléseket, ahol öklök meredtek ránk, amikor keresztény gazdasági politikáról beszélünk.

Nem szabad felejtőnk, hogy idegen a vagyon a nemzetől, ha az idegenek kezében van. Idegen szellem, idegen erkölcs soha sem segítheti a magyar nemzet céljait. És ha 1919-ben a nemzetű rétegeket az erkölcs és a vagyon kettős alapjáról le nem taszították volna azok, akik korai örömeinkben új Judea megteremtéséről már röpcédulákat is szórtak a kommun alatt, akkor nem következett volna be a szörnyű bukás és nem jelenhetett volna meg plakát a főváros utcáin, amely egy kész széles vonással az országház épületét vörösrre festette át. Mennyi fantázia, mennyi hit, mennyi fajtánkbeli erő kellett ahhoz, a történelmünk e leggyásosabb, legszűnyentesebb napjainból újból ki tudjunk lábalni és mennyi erő kellett, hogy 24 év eltelte után harcba álljunk Kassát megátmadott bolsevista seregekkel.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Április 1-től újabb megszorításokat léptettek életbe a magánépitkezések engedélyezésénél

Április 1-től újabb megszorításokat léptettek életbe a magánépitkezések engedélyezésénél.

Az ipari anyaghivatal hivatalosan közli, hogy azt a gyakorlatot, amely szerint a 7100. és a 12.058. számú 1942. évi iparügyi miniszteri rendeletek megjelenése előtti időből származó, igazoltan beszerzett építési anyagok biztosítása esetén, az építkezés megindításához a kezdési engedélyt megadta — beszünteti.

Ennek következtében április 1-től kezdési engedélyt az anyaghivatal csak olyan építkezésre fog kiadni, amelyek a kivitelezéshez szükséges mennyiségű, zárolt és kötött forgalmu anyagokat kiutalta, illetve felhasználását engedélyezte, biztosította, vagy ha ezek az anyagok a kereske-

delmi és iparkamarák, illetve azok szétosztó szerveiként működő ipartestületek kiutalásából, vagy felhasználási engedélyéből származnak. Építő anyagok birtokában lévő olyan magánépitkezők, akik a régi gyakorlat-alapján kapták meg az anyaghivatal kezdési engedélyét, az építkezést április 1. után is folytathatják. Akik pedig bármely oknál fogva a kezdési engedélyt a kitűzött határidőig meg nem kapták és így a birtokukban lévő építési anyag felhasználására kilátásuk nincs, ajánlják fel azt az anyaghivatalnak. Az anyaghivatal intézkedni fog azért, hogy ezeket az építőanyagokat közérdekű, vagy szociális építkezés céljaira ielenlegi tulajdonosaiktól átvegyék. (Magyar Tudósító.)

Hogyan szállítható tojás Budapestre

Nagyvárad thj. város polgármestere 1349—1943. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. Közlektársügyi Minisztérium 102.100—1943. sz. rendelete alapján az alábbiakat hozom a város közönségének tudomására:

Tojást Budapest és környéke területére csak a budapesti élelmiszer-nagyvásártelepre — az ott árusításra jogosult tojáskereskedők (hizománvosok) címére — vagy a Magyar Élelmiszerszállító és Árukereskedelmi r. t. (IX. Tóth Kálmán-utca 8—10 szám), a Kőbányai Polgári Serfőző és Szent István Társaság r. t. (Budafok, Petőfi-út 74. sz.) hűtőháza címére szabad szállítani.

Östermelők a saját gazdaságukban termelt tojásból Budapest és környékén lévő háztartások szükségletének a fedezésére hetenként legfeljebb 1 kg-ot meg nem haladó mennyiséget igazolvány alapján felhozhatnak.

Közforgalmu közlekedési vállalatok (vasutak, hajózási vállalatok), vagy bármely más fuvarozási vállalat, továbbá közhasználatu fuvaroz-

zási eszköz (gépjármű, fogatos jármű) tulajdonosa (bérelője), valamint a m. kir. posta Budapest és környéke területére szállítás céljából tojást csak abban az esetben vehetnek át, ha a szállítmány a fent megjelölt címekre van irányítva, vagy ha a feladó igazolja, hogy a saját gazdaságában termelt tojást szállítja Budapest és környéke területére.

Azok, akik tojást megánfogaton vagy kézipodgyásként szállítanak Budapest és környéke területére, kötelesek a szállítmánynak fent megjelölt címekre történt leadását Budapest székesfőváros polgármestere által megállapított módon három nap alatt igazolni.

Tojást az ország területén hálalás utáni forgalombahozni nem szabad.

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntetőrendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és 6 hónapig terjedő elzárással büntetettik az, aki fenti rendelkezéseket megszegi, vagy kijátssa.

Nagyvárad, 1943. március 1.

Dr Soós István s. k. polgármester.

Levágott állatoknak belső szerveit a mészárosok és hentesek a Bőripari Anyagbeszerzőnek ajánlják fel

Nagyvárad thj. város polgármestere 1347—1943. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. Iparügyi Minisztérium 11.000—1943. sz. rendelete alapján a következőket hozom az érdekeltek tudomására:

A mészáros és hentes köteles az általa levágott szarvasmarhának, lónak és sertésnek a belső elválasztásu szerveit (hasnyálmirigyet mellékveséjét, ivarmirigyeit, egyfüggelékét, pajzsmirigyet és mellékpajzsmirigyet), ezenfelül a szarvasmarhának a máját és az epéjét, a lónak a máját, a sertésnek a gyomrát és epéjét, to-

vábbá a borjunak és a juhnek a hasnyálmirigyet a Magyar Bőripari Nyersanyagbeszerző és Elosztó Részvénytársaság részére a Részvénytársaság bizományos útján a húsvizsgálat után nyomban felajánlani és átadni, feltéve, hogy a bizományos a húsvizsgálat idejében a vágóhídon (vágóhelyen) tartózkodik.

A felajánlásnak a közlektársügyi miniszter által meghatározott áron kell történnie.

A honvédség részéről történt megrendelés céljára levágott szarvasmarhának máját nem kell felajánlani abban az esetben, ha a megrendelő

hatóság a májnak a honvédség céljára való feldolgozását kívánja. A feldolgozó iparos köteles azonban az ilyen célra levágott szarvasmarhák darabszámát és a feldolgozott májmennyiség súlyát a m. kir. Ipari Anyaghivatal élelmiszer és gyógyszeripari osztályának legkésőbb a feldolgozást követő hónap ötödik napjáig bejelenteni. A bejelentett adatok valóságát a megrendelő hatóság igazolja.

Ez a rendelet 1943. február 24. napján lép hatályba.

Nagyvárad, 1943. március 1.

Dr Soós István s. k. polgármester.

Márciusi adóutmutató

Március 5. 48—240 P közötti forgalmi és fényüzési adó havi átalány egyhatod része lerovandó.

Március 10. 48—240 P közötti forgalmi és fényüzési adó havi átalány egyhatod része lerovandó.

Március 15. Forgalmi- és fényüzési adó: 48—240 P közötti hivatali átalány egytizenhatod része bélyegeken lerovandó. 240 P-n felüli havi átalány február hóról befizetendő. Készpénzforgalom után havi fizetőknek február hóról bevallást kell benyújtani és az összegét be kell fizetni. Készpénzforgalom után negyed-, fél- és egész évi bevallásra jogosultnak havi előleget kell befizetni. Kimenő számlák alapján adózónak február hóról bevallást kell benyújtani és az I. 15-én és II. 15-én beadott bevallás fél-fél összegét be kell fizetni. Egyenleadók évi összegének tizenketted részét be kell fizetni a havonta fizetőknek.

Március 20. 48—240 P közötti forgalmi és fényüzési adó havi átalány egyhatod része bélyegeken lerovandó.

Március 25. 48—240 P közötti forgalmi- és fényüzési adó havi átalány egyhatod része bélyegeken lerovandó. Alkalmazottak kereseti-adója, illetményjegyzék kapcsán befizetendő. — Átalányösszegekben megállapított alkalmazotti kereseti adó befizetendő.

Március 31. 48—240 P közötti forgalmi és fényüzési adó havi átalány egyhatod része bélyegeken lerovandó. 48 P-n aluli forgalmi- és fényüzési adó havi átalány egyharmincad része naponta bélyegeken lerovandó, ugyhogya e hó végéig a teljes összeg lerovatott. Nem alkalmazotti ügynöki jutalékok egyneved évi bevallása és az általános kereseti adójuk befizetése. Rögzített adókat az adóhivatal felmondhatja. Társulati, tantiem és társulati vagyonaodó bevallás benyújtandó (ha a mérleg megállapítása III. 1-e előtt történt, ugy attól számított 30 napon belül).

Április 1. Beruházási hozzájárulás negyedévi részlete befizetendő.

Április 5. 48—240 P közötti forgalmi és fényüzési adó havi átalány egyhatod része bélyegeken lerovandó. Gyermekevelési pótlék negyedévi részlete befizetendő.

Szőlősgazdalanfolyamok. Az okserű szőlőművelés és borkezelés ismeretlenségűk minél szélesebb körben való terjesztése céljából a földművelésügyi minisztérium a szőlősgazdák kívánságára Karancson, Mőzsön, Sátoraljaújhegyen, Szabadkán, Szatmárnémetiben, Székelyhídon és Ungváron öthetes teli szőlősgazdalanfolyamot rendezett. A atnfolyamok iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg és azokon több, mint 300 hallgató vett részt.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12—27.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Egész évre 38.40.
 félévre 19.20, egy óra 3.20 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nemadunk vissza

XII. Pius pápa megválasztásának negyedik évfordulója. Rómából jelentik: (MTI) A NTI jelenti: Kedden volt a negyedik évfordulója XII. Pius pápa megválasztásának. A keddi napon nem volt hivatalos ünnepség. Az ünnepet szokásszerűen március 12-én, a koronázás évfordulóján ülik meg, amikor a sixtusi kápolnában ünnepi szentmise van. Egyébként a keddi napon volt a pápa születésnapja, ugyanis 1876 március 2-án született. — Maglone bíboros államtitkárnak ugyancsak kedden volt a születésnapja. Az államtitkár 1877-ben született. — Rómából jelentik: (MTI) A NTI jelenti: Piazza Biboros március elsején Rómába érkezett.

CREDO-TAGAVATÁS AZ OLASZI TEMPLOMBAN. F. hó 7-én, vasárnap tartja a Credo-egyesület új tagjainak felavatását az olasz plébániatemplomban. Az ünnepség rendje a következő: Március hó 6-án, szombaton este fél 7 órakor előkészítő szentbeszéd és liturgia. Vasárnap reggel 8 órakor szentmise, szentbeszéd és a szentmise alkalmával történik az új tagok ünnepélyes avatása. Az avatást és mindkét napon a szentbeszédet P. Badalik Bertalan szentdomokos-rendi tartományfőnök végzi. Az avatásra és az előző napi szentbeszédre tiszteltetel meghívja városunk katolikus társadalma a Credo vezetősége.

Kormányzói kitüntetések. A MTI jelenti: A Kormányzó Úr a miniszterelnök előterjesztésére Melzer László osztrák és királyi kamarásnak, Strache Gusztáv nyugalmazott főügyésznek a m. kir. titkos tanácsosai méltóságát adományozta. Ghika György rendkívüli követ és meghatalmazott miniszternek nyugalomba vonulása alkalmával a Magyar Érdemrend Nagykeresztjét, Winden Károly elsőosztályú főkonzulnak a Magyar Érdemrend középkeresztjét a csillaggal adományozta.

Meghalt Mühlbeck Károly. A MTI jelenti: Mühlbeck Károly neves grafikus 70. éves korában Budapesten elhunyt.

CSÜTÖRTÖKÖN SZABADEGYETEMI ELŐADÁS. A Népművelési Bizottság közli, hogy a szabadegyetemi előadások ezertől ismét a rendszeres napon, csütörtökön tartatnak délután 6 órai kezdettel, ugyancsak a városháza dísztermében. A március 4-iki, csütörtöki előadáson dr. Kádár László magántanár, az újvidéki kereskedelmi főiskola tanára: *Magyar táj és magyar ember* tárgykörrel tart előadást. A Szabadegyetem magyarságtudományi ismereteinek egyik igen tartalmas és fajnag életének múltját, jelenét, majd jövője kialakulásának perspektíváját hozza Kádár László előadása, aki a magyar tudományos élet fiatalabb gardájának egyik kimagasló alakja.

Újabb kölcsönt bocosátanak ki az Egyesült Államokban. Genfből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Morgenthau, az Egyesült Államok pénzügyminisztere bejelentette, hogy áprilisban új nagy kölcsönt kell kibocsátani.

Előnyben részesülnek a háboruban résztvevő iparosok az IPOK üdülőházaik igénybevételénél. Az Ipartestületek Országos Központja körlevélben közölte az ipartestületekkel az üdülőházak folyó évi igénybevételének a rendjét. A csoportbeosztás most is négy-, illetve kéthetes. A négyhetes csoportok a hó első napján, a kéthetesek a hó első, illetve 16. napján kezdődnek. A kérelmeket a szokásos úrlapon mindenkor az üdülés hónapját megelőző hó 10. napjáig kell az IPOK-hoz juttatni. A háboruban résztvevő iparosok a beutalásnál előnyben részesülnek. A hévízi üdülőház május 1-től szeptember 30-ig, a balatonfüredi egész éven át üzemben lesz. A hajducsoboszlói üdülőházzal jelenleg a Vöröskereszt rendelkezik. A Szent Lukácsfürdő szakszolgáltatásait az Iparoscsaládok az idén is kedvezményes áron vehetik igénybe. Jegyek az IPOK-nál is kaphatók.

TULÉLTE GANDHI A HUSZNAPOS ÉHSÉGSZTRÁJKOT. Amszterdamban. A MTI. jelenti: Gandhi éhségstrájkjának 20-ik napján az alábbi orvosi jelentést adták ki: Gandhi állapotában nem állt be változás. A Mahatma hangulata jó. Gandhi böjtölése szerdán a reggeli órákban véget ért.

Halálozás. Mint részvétellel értesülünk Kimpán Tivadar 53 éves korában a Wagner Richard-u. 8. számú lakásán elhunyt. Temetése folyó hó 4-én, csütörtökön délután 2 órakor lesz.

BOLGÁR AJÁNDÉK A MAGYAR HONVÉDEKNEK. Szófia. (MTI.) Hala-cev nyugalmazott tábornok, a szófia-i tűzharcosok szövetségének elnöke a szófia-i magyar követnek nagyobb mennyiségű cigarettát adott át a keleti arcvonalon küzdő honvédek számára.

Kerékpár rádiók részlete is kapható **PÁLFFY J.** Kúhne-lerakat Mussolini-tér 16 sz. Telefon: 15—24

NÉPMŰVELÉSI SZÍNHÁZI ELŐADÁS. A február 8-iki, hétfői népművelési színelőadás a *Nótás kapitány* magyaros tárgyú és igen kedves zenéjű operett kerül műsorra. Kedvezményes jegyek váltásának rendje: naponta délután 10—11-ig, az épület jobb oldalán lévő színelőadás I. emelet 5. számú szobájában Tanay K. Emil főtitkárnál kaphatók.

Sorozatosszerűség egy kis norvég faluban. Oslóból jelentik: (NTI) Nyugat-Norvégia egyik kis falujában tűzvész pusztított. A házak javarésze elhamvadt. Alig múlt el a tűzvész, a tengerparton egy hordót fogtak ki. — amelyről azt hitték, hogy pálinkát tartalmaz. A hordóban faszsz volt, amely igen sok embert megmérgezett. Közülük hatan meghaltak.

Hogy lakása hangulatos bútorral legyen, színes, modern bútor MEZEI-nél vegyen Szabadság-utca 12. (Szacsavay-utca 48.) **Háló, kombinált és előszobák** díótűzszelvényekkel. **Előnyös vétel.** **Konvha újdonságok.**

TOVÁBBRA IS KIELÉGÍTŐ OLASZORSZÁG ÉLELMISZERI HELYZETE. Róma. (MTI.): Az élelmiszerellátás, elosztás és az árak kérdéseinek összegyűjtésére alakított miniszterközi bizottság a Duce elnökletével ülést tartott. A Duce összefoglalva a tanácskozás anyagát rámutatott arra, hogy Olaszországban az élelmiszeri helyzet továbbra is a kielégítő normalizálódás jeleit mutatja. Hangoztatta, hogy a mezőgazdasági téren teljes mozgósítást kell végrehajtani, hogy Olaszország termelése a lehető legnagyobb fokot érje el.

Asztalos Miklós drámája:
Egy éjszaka Erdélyben
 Főszereplők: Szeletzky, Lázár Mária, Mezev, Páger
 a CASINOBAN

KORONA Filmszínházban **Nagy sikerrel fut**
Fények az éjszakában
 Az áldozatos szerelem éposza

ELVESZETT 50 EZER PALESZTINAI ÉRTÉKŰ NYEREGYÉMÁNT. Ankara. (MTI.) A NTI. jelenti: Novemberben Londonból ötvenezer palesztinai font értékű nyeregymántot küldtek Palesztinába. A küldemény nem érkezett meg. Elveszettek tekinthető.

Felhívás. Felhívjuk a szobafestő, mázó és cégfestő szakosztályhoz tartozó tagokat, hogy folyó évi március hó 4-én tartandó évi közgyűlésre a tárgy fontosságára való tekintettel megjelenni szíveskedjenek. Elműködés.

FELHÍVÁS. Felhívom a II. légoltalmi csoportba sorolt vagyontárgyak légozetőit, hogy f. hó 4-én, csütörtökön d. u. 5 órakor a városháza közgyűlési termében fontos légoltalmi dolgok megbeszélése végett saját érdekében jelenjenek meg. Dr. Soós István s. k. polgármester, légo. vezető.

A vas- és fémipari szakosztály felhívja tagjai figyelmét, hogy akik eddig bármilyen vasat használtak — a szakosztályi irodán sürgősen jelentkezzenek. Elmaradásuk miatt származó hibákért a szakosztály vezetősége semmiféle felelősséget nem vállal.

„A BARÁTNŐM” Rokonszenves bemutatása a becsület munkának a könnyelmű élettel szemben, tulságos kiszinezésével a léha életnek. **„HAJSZA A TENGERTEN”.** Bűnügyi történet erkölcsi alapok nélkül.

Nagyvárad thj. város polgármestere 4432—1943. szám—III.

HIRDETMEYNY

Nagyvárad thj. város törvényhatósági bizottságának az 1942. évi szeptember hó 30. napján tartott közgyűlésén 174 egy. 46.194—1942. ez. a. hozott határozatában kifejezésre juttatott kérelmére a vonatkozó kisajátítási összeírásban és tervrajzban feltüntetett a Kepes Sámuel nagyváradi tulajdonost képező, a nagyváradi 860. számú telek-könyvi betében 3485. hrsz. a. felvett 600 négyzetögl kiterjedésű, a 4. számú állami ut nagyváradi átkelési szakasza létesítéséhez szükséges ingatlanok Nagyvárad thj. város részére megszerzésére a M. Kir. Iparügyi Miniszterium 3740—XV. 1943. számú rendeletével az 1937. VI. t. c. 12. paragrafusának c) pontja alapján engedélyezte és az 1981. évi XLI. t. c. 32. paragrafusának 2. bekezdésében megjelölt feltételek egyikének, vagy másikának fennforgása esetére a kisajátítási eljárást a fent megjelölt ingatlanra elrendelte.

Nagyvárad thj. város közigazgatási bizottsága kisajátítási albizottságának az 1929. évi XXX. t. c. 58. paragrafusa, illetőleg a 7890—1930. M. E. számú rendelet 5. paragrafusa értelmében az 1981. évi XLI. t. c. 38. paragrafusában körvonalozott tárgyalás és barátságos egyezség megkísérlése céljából dr. Soós István polgármestert, vagy helyettesét, dr. Thury László tiszti főügyészt és Olah Béla műszaki tanácsost, az állampolitikai hivatal főnökét kiküldte; a bizottság jegyzője Fluck Ferenc th. tanácsnok I. o. aljegyzőt kijelölte a tárgyalás határnapján 1943. évi március hó 11. napjának délelőtti 3 óráig kitűzte, helyéül pedig a városháza tanácsatermét kijelölte.

A kisajátítandó ingatlanokra vonatkozó tervrajz és kisajátítási összeírás az 1943. évi február hó 22. napjától március hó 9. napjáig terjedő 15 nap alatt Nagyvárad város gazdasági ügyosztályánál (városháza II. em. 23. sz.) közszemlére van kitéve.

Erről az érdekelteket azon figyelem-tetéssel értesitem, hogy a tárgyaláson jogban áll minden érdekeltnek a kisajátítási terv ellenfelezőlni és kifogásait jegyzőkönyvbevetetni. Ennek elmulasztása azzal a jogi következménnyel jár, hogy a kisajátítási terv végleg megállapítottnak és a nemnyilatkozó által elfogadottnak tekintetik. A bizottság a kisajátítási terv feletti akkor is érdemben fóg határozni, ha az érdekeltek közül senki sem jelent meg. A megjelenés elmulasztása miatt igazoltnak helye nincs.

Nagyvárad, 1943. február 19.
 Dr. Soós István s. k. polgármester.

Szerkesztői üzenet

N. XIX. János. Leveléhez érdemben nincs módunkban hozzászólni, mert hozzáink ilyen értelmű távirati irodai jelentés nem érkezett s nem is tudjuk, hogy jelenhetett meg ilyen közlemény. Szíveskedjék eljuttatni hozzánk azt az újságot, amelyben olvasta azt, amire tölünk válaest kér. Teljesen lehetetlennek tartjuk, hogy a dolog megtörtént, mert az egyház azonnal felfüggesztené hivatalától azt, aki az Ön által említett dolgot elkövetne. Kérjük tehát, hogy hírforrását szíveskedjék eljuttatni hozzánk — akkor majd megfelelően hozzászólunk.

Folyóirat-szemle

A „Városok lapja

március 1-iki száma foglalkozik a m. kir. kormánynak a tanyai igazgatás rendezése tárgyában készített törvényjavaslatával és a törvényjavaslat ismertetése után rámutat arra, hogy a rendkívül kívánatos rendezés milyen jelentős áldozatokat feltételez a városok részéről. A lapban különben érdekes cikk emlékezik meg Győr sz. kir. városnak március hó elején tartandó ünnepségéről és ismerteti ezzel kapcsolatban Mária Terézia királynő szabadalomlevelét. Egy másik cikk a város és sport kapcsolatairól értekezik. Majd Bierbauer Virgil ismerteti a szegedi városfejlesztési tervet. A Városkultúra rovatban Hankiss Jánosnak érdekes cikke van arról, hogy mire kötelez a város. Egy másik cikk az egyesületi túltengés súlyos következményeit ismerteti. A Szövetség hivatalos közleményei között helyet foglal a március havi választmányi ülés bejelentése és a közelemben megtartott közigazgatási szakosztály üléséről szóló beszámoló. A lapot különben a szokásos gazdag rovatok egészítik ki és teszik teljessé.

Megjelenet a Magyar Szárnyak

első márciusi száma. A magyar repülőügy népszerű folyóiratát ezuttal is gazdag és változatos tartalommal ad számot a világ repülésének legújabb két heteréről. *Bisits Tibor* repülőalezredes, ismert és nagyszerű cikkében a légihaboru legújabb eseményeit ismerteti. *Vitéz Szentnémedy Ferenc* ezredes az angolzász repülőipar gondjairól számol be. Érdekes kis elbeszélést ad *Urbán Gábor* „Halálmár” címmel. *Nagy Béla* százados egy tűzérbelövés történetét ismerteti. A műszaki újdonságok csoportjában *Raczko Lajos* műegyetemi sportrepülőink terveiről ad számot. *Nagy Ernő* a legújabb fegyverről, a csapatzárlító vitorlázógépről ír. *Udvardy Jenő* repülőörnagyi hírei a világ minden tájáról érdekes összeállításban egydedülállók a magyar sajtóban. Számos nagyszerű képes oldal, szébnél-szebb felvételek sora, repülő humoros oldal teszi teljessé a Magyar Szárnyak új számát. Ára változatlanul 50 fillér, mutatványsszámmal a kiadóhivatalt (VII., Király-utca 93.) készségeggel szolgál.

Megjelent az Ifjú Repülő

a magyar fiúk kedvelt repülőfolyóirata. Ifjúságunk körében egyre nagyobb népszerűségnek örvend a kitűnő havi folyóirat, amely a repülés nemzeti fontosságú ügyének nyeri meg ifjúságunk színt-javát.

Major Mihály fronton íródott versével kezdi a lap új számát és érdekes műszaki és ismertető cikkeket ad. Új modellek tervezései, a német modellezés és legfontosabb modelljei, regény, elbeszélések adnak érdekes olvasmányt ifjúságunk kezébe.

Az új szám cikkeit Benedek György, Hanka Lajos, Ijjász Szabó József, Dékány Zsigmond és még sokan mások a magyar repülőmodellezés kiválósgái közül írták.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

SPORT

Nagy érdeklődés előzi meg a vasárnapi NMK-Törekvés közgyűlését

Papp Jánost szemelték ki a labdarugó szakosztály élére

Az NMK-Törekvés leutóbbi vezetőségi értekezletén, ahol a vasárnapi közgyűlést készítették elő, igen sok érdekes határozatot hoztak az egyesület jövője érdekében. Ismét sikerült újabb régi tagokat is megnyerni, akik lelkesen álltak ismét sorompóba. Így nyer teljes megoldást a labdarugó szakosztály vezetése is, amikor annak elnöki székébe vitéz Papp Jánost, az egyik leglelkesebb régi Törekvés tagot jelölte az értekezlet. Vitéz Papp János kiváló egyénisége, rendíthetetlen magyarsága és lelkes sportszeretete magabavéve is biztosíték a szakosztály eredményes működésére és csak gratulálhatunk a vezetőségnek, hogy ilyen nagy hozzájár

tással válogatja ki az egyes fontos posztokra a vezetőket.

A csapat sorsában különben is nagy változás várható. Szabó János orsz. gy. képviselő, az NMK elnöke egy küldöttség élén felkeresi az MLSz vezetőségét, hogy a szövetség egy régebbi ígérletét megvalósítsa, vagyis az NMK-Törekvés csapatát NB II osztályba minősítse. Ennek nem is lesz semmi akadály, hiszen a csapat már ott is játszott és csak az anyagi nehézségek kényszerítették onnan visszalépésre. Most azonban már a jól átszervezett egyesület ilyen szomorú körülmények közé nem kerülhet. És egész Nagyvárad sporttársadalma várja a régi nagy Töri felmadását.

VESZ briliánst, ezüstöt, aranyat

ELAD ACS TIBOR Széchenyi-tér 6. sz.

SZINHÁZ

A színházi iroda közleményei:

Ma, szerdán este utoljára „Mondj igazat”, csak felnőtteknek. Vasary János bombasikerű kacagtató bohózat-újdonsága ma este van még a színház műsorán, a bemutatott előadás pompás szereposztásában. 3 órás kacagás.

SIMOR ERZSI, a magyar filmek ünneplott művésznője 3 napos vendégjátéka a színházban. Csütörtök este a nagyszerű „Vén diófa” című operett-újdonságban, pénteken és szombaton este a „Főnyeremény” című bohózatban lép fel az illusztris művésznő. Partnerei: Szögi Arany, Szabó Ernő, Bakay Lajos, Benkő Béla, Daniss Győző és Pákozdy Ferenc. Mérsékelttel felemelt helyárak (úgy, mint Bulla Elmánál). Jegyekről a nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos előre gondoskodni.

Szombaton délután a legvidámabb

gos huszárcsákó.

Szombaton este: Főnyeremény (Simor Erzsivel).

Pista tekintetes ur

Mágnás Miska filmváltozata az Apollóban

A Mágnás Miska filmváltozata a Pista tekintetes ur című kedves, mulattató darab, amelyet kedden mutattak be az Apolló moziban. Nem azt elenti ez természetesen, hogy az egykor oly népszerű operettnek váznon való felelevenítése lenne, noha a bonyodalmak egyrésze nagyon élénken emlékeztet a daljátékra és a filmben előforduló dalok nagyrésze is abból való. A szerzők alaposan átggyárták a mesét a film követelményeinek megfelelően és különösen a

Férfiruhákat, használtakat legjobban árón vehet, eladhat

MOLNÁR

használatruha üzletében Bémer-tér 1. (udvarban). Hívásra házhoz jövök.

operett-újdonság, a „Gyöngyvirágos huszárcsákó” kerül színre filléres helyárakkal.

Vasárnap délután olcsó helyárakkal Lehár Ferenc gyönyörű muzsikájú nagyoperettje az „Éva” van műsoron.

Vasárnap este a Szigligeti Társaság jubileumi díszelőadása alkalmából „A csikós” című népszínmű van műsoron. Jegyek már válthatók a színházi pénztárnál.

Előkészületben: Mária főhadnagy, az idény legnagyobb színpadi sikere.

HETI MŰSOR:

Szerdán este: Mondj igazat — csak felnőtteknek.

Csütörtökön este: Vén diófa (Simor Erzsivel).

Pénteken este: Főnyeremény (Simor Erzsivel).

Szombaton délután: Gyöngyvirá-

RÁDIÓ

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 4. Budapest I.

- 5.40 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 10.15 Zenekari művek.
- 11.15 Kersztessy Kreutz Hedy énekel.
- 11.40 Schelken Pálma előadása.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Vidák József cigányzenekara.
- 15.15 Rádiózenekar.
- 16.00 Közművelődési előadássorozat.
- 17.00 Berlini állami opera zenekara.
- 17.15 A földművelésügyi miniszterium rádióelőadássorozata.
- 17.40 Ungváryné Ujházy Nuszi énekel.
- 18.00 Zengő századok.
- 18.35 Csanak Béla táncszámokat zongorázik.
- 19.05 Rádiózenekar.
- 20.15 Papp Ferenc dr előadása.
- 20.40 Batáry József hegedül.
- 21.05 Komáromi József Sándor vig elbeszélése.
- 21.25 Lucienne Boyer lemezei.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

GYERMEK sportkocsit megvételre keresek. Cim a kiadóban.

Briliánst, aranyat, ezüstöt veszek Viktor ékszerész, Rákóczi-ut 3. 356

Aranyat, ezüstöt, briliánst vásárol Tarján óras-ékszerész, Rákóczi-ut 8. 185

Eladók regények. Dr Baditz, Miskolc. 611

Nagyvárad thj. város gazdasági hivatala használt írógépeket óhajtat beszerzeni. Ajánlatok a város gazdasági ügyosztályhoz (város háza, II. em. 23.) nyújtandók be. 356

Zongora „Proskovetz Wien” gyártmányu, rövid keresztúros, kitűnő hangu, teljesen jókarban, eladó. Székelyhid. Királykút-utca 4. 365

Jókarban levő mély gyermekkoscsi, jó gumikkal eladó. Szacsavay u 53. ajtó 2. 364

Állást nyee

KIFUTÓ-FIUT felvesz a Szent László nyomda R. T., Szilágyi Dezső-u. 5.

Különféle

Fertőtlenítést, poloskát, mojt, mindenemű fergék irtását 38 evi gyakorlattal irtja Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 513

Kölcsönt előnyös feltétellel mellett folyósít „Hitelszövetkezet, Bethlen István u. 6. 362

Vámmalom olajjuttatóval, joi bevételre nagy körzettel bérbeadom azonnalra tőkevel, garanciával rendelkeznek. Cim a kiadóban. 263

VARRÓGÉP javítása, alkatrészek Jakab műszerésznél, Kossuth-utca 5.

Eladó sok ingatlan. **Kölcsönök** kaphatók betáblázásra. **Jelinek** ingatlaniroda. Teleki-u. 2. Irodai órák 9661 2-ig 925

Elveszett

Elveszett Malom-utcától Baross utcáig világos szürke kosztüm alj. Megtaláló hozza a kiadóba, jutalmat kap. 339

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

76-és felelősségteljesítő: **Dr. Paál Árpád** Felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc** a Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi!